

העולם הבא, ואף על גב שסודות עליונים אחרים נאמרו בסוד של אל"ף, אבל זה הוא הברור של סוד הדבר כמו שהוא בספר זה (של אדם), וכאן הוא הברור של הסוד, ומכאן התפשטו אותיות אחרות, כלם בצדן, כל אחת ואחת פראוי לה.

והאות הזו הכל הוא אחד, ו"ו ואל"ף, פרט לכך שזה מסתיר הכל בתוכו וזה מראה את כל דיוקנו, ואם תאמר, שתי היררכים שלא נראות? כן הוא ודאי! שהרי שלשה צדדים הם סוד של שלשה אחרים.

ועוד, אלה הם סוד תורה שבכתב, הכלל של הכל, ומכאן יוצאים כל השאר. כמו כן נביאים וכתובים כלם כאחד, אל"ף הוא אחד, הסוד של שלשה גונים כאחד, שהם האבות, וכשהאבות מתחברים כאחד, הם אחד, ועל כן נקרא אל"ף, אחד ראש לכל האותיות, הסוד של תורה שבכתב, כמו שנתבאר.

ועל כן, ו' ואל"ף הם סוד אחד, האות ו' דיוקן של אדם, הראש והגוף, התפשטות אחת. אל"ף השלמת הדיוקן להראות. וכי תאמר, ו', שהיא התפשטות אחת, התפשטות אחת בלי דיוקנאות אחרים, למה הסוד שלו שש, והאל"ף שהיא שלשה דיוקנאות, למה הסוד שלה אחד?

אל"ף מכאן, הסודות שעולים בשם הקדוש אסור להרבותם בפרט, אלא לחבר את כלם וליחד אותם כאחד, להיות אחד, וכשהם כאחד בכלל אחד, בדיוקן אחד, יש לפרש אותם ולעשות פרטים שיוצאים מאותו כלל שנראה.

ועל כן הכלל חוזר להיות פרט, והפרט חוזר להיות כלל. הכלל

בא) דנפיק מעלמא דאתי. ואף על גב דרזין עילאין אחרנין נאמרו ברזא דאל"ף, אבל דא איהו ברירו דרזא דמלה כמה דאיהו בספרא דא (דאדם), והכא איהו ברירו דרזא. ומהכא אתפשטו אתוון אחרנין, פלהו בסטרייהו, כל חד וחד פדקא חזי ליה.

ואת דא פלא איהו חד, ו"ו ואל"ף, פר דהאי אסתים פלא בגויה, והאי אחזי כל דיוקניה. ואי תימא תרין ירכין דלא אתחזיין. הכי הוא ודאי, דהא תלת סטריין, אינון רזא דתלת אחרנין.

ותו, אלין אינון רזא דתורה שבכתב, כללא דכולא. ומהכא נפקן כל שאר. בגוונא דא, נביאים וכתובים פלהו פחדא. אל"ף איהו חד, רזא דתלת גוונין פחדא, דאינון אפקן. וכד אפקן מתחברן פחדא, אינון חד. ועל דא איקרי אל"ף, חד רישא לכל אתוון, רזא דתורה שבכתב, כמא דאיתמר.

ועל דא, ו' ואל"ף רזא חדא אינון. את ו' דיוקנא דאדם, רישא וגופא אתפשטותא חד. אל"ף אשלמותא דדיוקנא לאחזאה. וכי תימא, ו', דאיהו אתפשטותא חד, פשיטו חד בלא דיוקנין אחרנין, אמאי רזא דיליה שיתא, ואל"ף דאיהי תלת דיוקנין, אמאי רזא דיליה חד.

אל"ף מהכא, רזין דסלקין בשמא קדישא, אסור לאסגאה לון בפרטא, אלא לחברא פלהו, ולייחדא לון פחדא, למהוי חד. וכד אינון פחדא בכללא פחדא, בדיוקנא פחדא, אית לפרשא לון, ולמעבד פרטין דנפקי מההוא פללא דאתחזי.

ועל דא, כלל אתהדר למהוי פרט. פרט אתהדר למהוי כלל. כלל דא ו"ו,

דַּאֲתֵהֶדֶר לְמַהוּי פֶּרֶט, בְּרִזָּא דְשִׁית, וְאִיהִי פְּשִׁיטוּ חַד בְּלַחֲדוּי. פֶּרֶט אֶלְף, תֵּלַת דְּיוֹקְנִין מִתְחַבְּרִין פְּחָדָא, וְאֲתֵהֶדֶר לְמַהוּי כָּלֵל, בְּרִזָּא דְחַד. וְרִזָּא דָא, כָּלֵל וּפֶרֶט וּכְלָל, א' ו' א', וּכְלָא חַד.

אד"ף פֶּרֶט דַּאֲתֵהֶדֶר לְמַהוּי כָּלֵל, וּלְבַתֵּר אֲתֵהֶדֶר לְמַהוּי פֶּרֶט. וְאִיהוּ פֶּרֶט וּכְלָל וּפֶרֶט. ו'ו' כָּלֵל, וְאֲתֵהֶדֶר לְמַהוּי פֶּרֶט, וּלְבַתֵּר אֲתֵהֶדֶר לְמַהוּי כָּלֵל. וְדָא רִזָּא כָּלֵל וּפֶרֶט וּכְלָל. אד"ף פֶּרֶט, וְאֲתֵהֶדֶר לְמַהוּי כָּלֵל, כְּמָא דְאֻקְיָמָנָא, וּלְבַתֵּר אֲתֵהֶדֶר לְמַהוּי פֶּרֶט. בְּגִין דְּאִיהוּ אֵל"ף, וְהִכִּי סְלָקָא בְּרִזָּא דְאֶלְף. דְּרוּעִין וְגוּפָא, וְאֲתֵפְרֶשֶׁן רִזִּין לְמַאָה, וּמִמַּאָה לְאֶלְף. עַל דָּא אֶקְרִי אֵל"ף, בְּרִזָּא דְאֵל"ף, אֶלְף חַד כָּלֵל. אֶלְף אֶלְפָא פֶּרֶט. ו'ו' כָּלֵל, וְאֲתֵהֶדֶר לְמַהוּי פֶּרֶט, בְּרִזָּא דְאֻקְיָמָנָא. וּלְבַתֵּר אֲתֵהֶדֶר לְמַהוּי כָּלֵל. רִזָּא דְאָדָם חַד. רִזָּא חַד. וּכְלָא סְלָקָא בְּרִזָּא חַדָּא, וּבְמִתְקָלָא חַדָּא לְמַהוּי כָּלֵל חַד. ו'ו' אֲתֵהֶדֶר לְמַהוּי כָּלֵל חַד, נִהוּרָא חַדָּא, כְּלִילָן בְּשִׁית סְטָרִין.

וְרִזָּא דָּא וִירָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב. דָּא ו'ו' דִּהוּא אֲזִיל וְנִהִיר בְּרִזָּא דְיִמִּינָא, בְּכָלֵלָא חַדָּא. וּלְבַתֵּר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, אֲתֵהֶדֶר אֶת דָּא לְמַהוּי אֶלְף, תְּרִין דְּרוּעִין, דָּא מִסְטָרָא דָּא, וְדָא מִסְטָרָא דָּא. חַד אֲתֵקְרִי אוֹר, וְחַד אֲתֵקְרִי חֹשֶׁךְ. אֲתֵפְלַג אֶת דָּא (ב"א ו') בְּגוּוּיָהּ, וְכִדִּין אֲתֵפְלַג מִחֲלוּקַת מִתְרִין סְטָרִין, דְּאִינוּן אוֹר וְחֹשֶׁךְ, דְּכִתִּיב וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ. מַהוּ וַיִּבְדֵּל דְּאִיתְפָּרַשׁ מִחֲלוּקַת הַהוּא, וְאִסְתַּכְּמוּ תְּרִין סְטָרִין לְמַהוּי בִּשְׁלָם, (ד' ט' ע"א) וְהִבְדִּילָהּ דָּא,

הָזָה ו'ו', שְׁחֹזֵר לְהִיּוֹת פֶּרֶט בְּסוּד שֶׁל שֵׁשׁ, וְהִיא פְּשִׁיטוּת אַחַת לְבִדָּה. פֶּרֶט אֶלְף, שְׁלֶשֶׁה דְּיוֹקְנָאוֹת מְחַבְּרִים כְּאַחַד, וְחֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֵל בְּסוּד שֶׁל אַחַד, וְסוּד זֶה - כָּלֵל וּפֶרֶט וּכְלָל, א' ו' א', וְהַכֵּל אַחַד.

אד"ף פֶּרֶט שְׁחֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֵל, וְאַחַר כֵּן חֹזֵר לְהִיּוֹת פֶּרֶט, וְהוּא פֶּרֶט וּכְלָל וּפֶרֶט, ו'ו' כָּלֵל, וְחֹזֵר לְהִיּוֹת פֶּרֶט, וְאַחַר כֵּן חֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֵל, וְזֶה סוּד כָּלֵל וּפֶרֶט וּכְלָל.

אד"ף פֶּרֶט, וְחֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֵל, כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ, וְאַחַר כֵּן חֹזֵר לְהִיּוֹת פֶּרֶט, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אֵל"ף, וְכֵן עוֹלָה בְּסוּד שֶׁל אֶלְף. זְרוּעוֹת וְגוּף, וְנִפְרָדִים הַסּוּדוֹת לְמַאָה, וּמִמַּאָה לְאֶלְף, עַל כֵּן נִקְרְאוּת אֵל"ף, בְּסוּד שֶׁל אֵל"ף, אֵל"ף אַחַד כָּלֵל, אֵל"ף אֶלְפָא פֶּרֶט. ו'ו' כָּלֵל, וְחֹזֵר לְהִיּוֹת פֶּרֶט בְּסוּד שְׂבָאֲרָנוּ, וְאַחַר כֵּן חֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֵל, הַסּוּד שֶׁל אָדָם אַחַד, סוּד אַחַד, וְהַכֵּל עוֹלָה בְּסוּד אַחַד וּבְמִשְׁקַל אַחַד לְהִיּוֹת הַכֵּל אַחַד. ו'ו' חֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֵל אַחַד, אוֹר אַחַד, כְּלוּלִים בְּשֵׁשׁ צְדָדִים.

וְסוּד הַזֶּה, (בְּרֵאשִׁית א. ד) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, זוּ ו'ו' שֶׁהוֹלֶכֶת וּמֵאִירָה בְּסוּד הַיָּמִין בְּכָלֵל אַחַד, וְאַחַר כֵּן וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, הָאוֹת הַזֹּו חֹזֵר לְהִיּוֹת אֶלְף, שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, זוּ מִצַּד זֶה וְזוּ מִצַּד זֶה. אַחַר נִקְרְאוּת אוֹר, וְאַחַת נִקְרְאוּת חֹשֶׁךְ. נְחֻלְקַת אוֹת זוּ (ו') בְּתוֹכָם, וְאִזּוּ נְחֻלְקָה הַמִּחְלָקַת מִשְׁנֵי צְדָדִים שֶׁהֵם אוֹר וְחֹשֶׁךְ, שְׁפָתוֹב וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ. מַה זֶה וַיִּבְדֵּל? שְׁנִבְדְּלָהּ הַמִּחְלָקַת הַהִיא,

היא הבדלת מחלוקת, לאסתפקא למהוי פלא חד, שלים פחדא.

ובגין כך, א"ו פחדא אינון. ויקרא אלהים לאור יום, דא סטרא חדא דרזא דאל"ף.

(נ"א ולחשף קרא לילה, דא סטרא חדא דרזא דאל"ף). לבתר

אתפרשו תרין סטרין למיעבד עובדא, חד עביד ערב, וחד עביד בקר. פיון דעבדו עובדין, אסתפקמו תרווייהו, ואתפלילו באת ו"ו.

חדא הוא דכתיב ויהי ערב ויהי בקר, ויהי ערב, מסטרא דחשף. ויהי בקר, מסטרא

דאור. פיון דעבדו עובדין, מיד אשתכללו לחד, דכתיב יום אחד. הא רזא דאת ו"ו, דאתפלילן ביה למהוי חד.

ודא הוא רזא דכתיב ויהי, ולא כתיב והיה. ויהי, פד אתחזיין ברזא דאל"ף, ועבדו

עובדין, ואסתמו ולא אתחזון, כדין כתיב ויהי: הוה, והשתא לא איהו הכי, דהא אתפליל ברזא דו"ו, והשתא פלא יום אחד (תהלים ק"ב) מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו.

ויאמר אלהים יקווי המים מתחת השמים. דא סטרא תתאה, סטרא חד דברזא דאל"ף, דאיהי סטרא דאקרי חשף, ודא איהו מתחת השמים. דהא מההוא סטרא מתפרשן מיין, ונבעי בנגידו דטמירו, מסטרא אחרא דלעילא, דאיהו ימינא.

אור דאתגניז, באן אתר אתגניז, ברזא דאת ו"ו. וכד איהי אתגניז, כולא איתגניזין,

סטרא אחרא גניז עמיה. ועל דא מתחת השמים אל מקום אחד. ודא הוא סטרא דאשתאר חד, בלא חבריה פד אתגניז בקדמיתא. ומההוא סטרא פד אתפלגו מיא, ואתפנישו בגויה, כדין איתחזי יבשתא מההוא

והספימו שני הצדדים להיות בשלום, וההבדלה הזו היא הבדלת המחלקת, להספם שיהיה הכל אחד, שלם כאחד. ומשום כך, א"ו הן כאחד. ויקרא אלהים לאור יום, זה צד אחד של הסוד של אל"ף. (ולחשף קרא לילה, זה צד אחד של סוד של אל"ף). לאחר שנפרדו שני הצדדים לעשות מעשה, אחד עשה ערב ואחד עשה בקר. פיון שעשו מעשים, הספימו שניהם ונכללו באות ו"ו.

זהו שפתיב ויהי ערב ויהי בקר, ויהי ערב מהצד של חשף, ויהי בקר מהצד של האור. פיון שעשו מעשים, מיד השתכללו לאחד, שפתיב יום אחד. הרי הסוד של האות ו"ו שנכללו בו להיות אחד.

וזהו סוד הפתיב ויהי ולא כתיב והיה. ויהי, כשנראים בסוד של אל"ף ועשו מעשים ונסתרו ולא נראו, אז פתיב ויהי: היה, ועכשו אינו כך, שהרי נכלל בסוד של ו"ו, ועכשו הכל יום אחד, (תהלים ק"ב) מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו.

ויאמר אלהים יקווי המים מתחת השמים (בראשית א' ט), זה הצד הפתוח, צד אחד שבסוד של אל"ף, שהוא צד שנקרא חשף, וזהו מתחת השמים, שהרי מן אותו צד נפרדים המים ונובעים בשפע של טמירות, מצד אחד שלמעלה, שהוא הימין.

האור שנגניז, באיזה מקום נגניז? בסוד האות ו"ו. וכשהיא נגניזת, הכל נגניזים, הצד האחר גניז עמו. ועל כן מתחת השמים אל מקום אחד, וזהו הצד שנושאר אחד, בלי חברו כשנגניז בראשונה. ומאותו הצד, שנחלקו המים והתפנסו לתוכו, אז נראתה היבשה מאותו הצד. והסוד הזה

(תהלים מח) הר ציון ירפתי צפון קרית
מלך רב, שהרי מאותו הצד נראה
והתגלה. אחר שנגנזו שני הצדדים
הללו, חזר הכל להיות ו"ו, ונסתר
הכל בתוכו ונהיה לאחד.

ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע
השמים (בראשית א, יד), זו ו"ו, שהיא
האות שנקראת שמים, רקיע
השמים שהתפשטה ממנו
התפשטות אחת, להאיר לארץ
ולהשקות את אותה היבשה, וזהו
רקיע השמים. מי הוא רקיע
השמים? זוהי ההתפשטות
שהתפשטה מן האות ו"ו, כמו זה
ג, זוהי התפשטות שהתפשטה מן
האות ו"ו להאיר ולהשקות את
הארץ, כמו שנתבאר.

האות ו"ו, הדיוקן הזה התפשט
מהכל, שאין נראים בו כלל
מאותם הצדדים האחרים, פרט
להתפשטות אחת של הגוף לבדו,
בלי זרועות ותומכים, ועומד כף
בסוד השם הקדוש כדי להיות
מוזמן לנקבה למטה.

ואף על גב שהצדדים האחרים
הללו נרשמו אליו, כאן סוד
הסודות לאותם היודעים סודות
האמונה, לדעת באיזה זמן הוא
אל"ף ובאיזה זמן הוא ו"ו.

בזמן שעומד (להראות) סודות
האמונה וללמד את היחוד בסוד
השם הקדוש לכל העולם, אז
עומד בסוד של א', אלף לעין, שזו
ראשית הכל, ללמד את אמונת
היחוד של הקדוש ברוך הוא, ועל
פן עומד הראש לכל האותיות,
שהרי לא בא אדם לעולם אלא
ללמד ולהפיר את רבונו, ועומד
בדיוקן לעיני הכל וללמד את
חכמת האמונה של רבונו, (דברים ה,
ב) ולמקצה השמים ועד קצה
השמים.

ועל פן נרשם אצלו בדיוקנאות
של בראשית (של אדם), שראוי

סטרא. ורזא דא (תהלים מח ג) הר ציון ירפתי צפון
קרית מלך רב. דהא מההוא סטרא איתחזי
ואתגליא. לבתר דאיתגניזו אליו תרין סטרין,
אתהדר כללא למהוי ו"ו. ואסתים כללא בגויה,
והיה חד.

ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים, דא
ו"ו, דאיהי את דאיקרי שמים. רקיע
השמים, דאתפשט מניה פשיטו חד, לאנהרא
לארעא, ולאשקאה לההוא יבשתא, והאי
איהו רקיע השמים. מאן איהו רקיע השמים.
דא הוא פשיטו דאתפשט מאת ו"ו, כגוונא
דא ג, דא איהו פשיטו דאתפשט מאת ו"ו,
לאנהרא ולאשקאה לארעא, כמא דאתמר.

את ו"ו, דיוקנא דא, אשתליל מכלא, דלא
איתחזון ביה כלל מפל אינון סטרין
אחרנין, בר חד פשיטו דגופא בלחודו, בלא
זרועין וסמכין, וקיימא הכי ברזא דשמא
קדישא, בגין למהוי זמין לגבי נוקבא לתתא.
ואף על גב דאליו סטרין אחרנין, אתרשימו
לגביה, הכא רזא דרזין לאינון דידעי
רזי דמהימנותא, למנדע באן זמנא איהו
אל"ף, ובאן זמנא איהו ו"ו.

בזמנא דקיימא (ג"ל לאחזאה) רזי מהימנותא,
ולאלפא יחודא ברזא דשמא קדישא
לכל עלמא, פדין קיימא ברזא. דא, אלף
לעינא, דדא ראשיתא דכלא, למילף
מהימנותא דיחודא דקודשא בריך הוא. ועל
דא קיימא ריש לכל אתוון, דהא לא אתא בר
נש לעלמא, אלא למילף ולמנדע למאריה.
וקיימא בדיוקנא לעיניהון דכלא ולאוליה
חכמתא דמהימנותא דמאריה, (דברים ד לב)
ולמקצה השמים ועד קצה השמים.

ועל דא אתרשים גביה, בדיוקנין דבראשית,